

ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА УЧИТЕЛИ

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:

ПРОФ. ДН ДИМИТЪР ВЕСЕЛИНОВ

**ПИСМЕН ИЗПИТ ПО УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ ОТ ЦИКЪЛ „ФИЛОСОФИЯ“
(ПСИХОЛОГИЯ, ЛОГИКА, ЕТИКА, ПРАВО, ФИЛОСОФИЯ)**

**ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА IV ПКС
(КОНСПЕКТ)**

I. ТЕМИ:

1. Същност и специфика на философията-,,любов към мъдростта",знание и мъдрост,светоглед и вяра. Разлика между философско, частнонаучно познание и религия. Отлика между философските и ежедневните въпроси.
2. Началото на философстването-възникване на философията от митологично мислене в древна Гърция. мит и логос, удивление и съмнение, историческо и екзистенциално начало на философстването.
3. Философските занимания и личностното развитие на ученика
4. Философски измерения на човешката идентичност - отношенията между душа и тяло. индивид, личност, лична идентичност. личностното развитие-динамика и ценност.
5. Човешката психика и поведението-основни възгледи на Бихейвиоризма, психоанализата и хуманистичната психология.
6. Различия между философски и психологически подходи при изследването на человека. Сравнение на человека с други форми на съществуване (животни, машини, компютри и др.) Основни понятия антропология, психология, человек, психика, съзнание, поведение.
7. Роля и значение на психологическите теории за личността във връзка със себеопознанието и личностното развитие.

8. Взаимовръзка между - аз-образ и самооценка. Човешкото поведение потребности, мотиви и цели.човешките потребности от гледна точка на модела разработен от Е.Маслоу. Значимост на потребностите самооценката за кариерното развитие на личността.
9. Личностно развитие – социалнопсихоаогическо /Е. Ериксън/ когнитивно /Ж. Пиаже/, морално / Л. Коабърг/.
10. Същност на паметта и въображението. Ученето-индивидуални особености /начин на учене, техники за ефективно учене/. Уменията за учене и личностното развитие през целия живот.
11. Човешкото общуване като социално умение. Вербално и невербално „общуване".Техники за активно слушане при общуването.
12. Стериотипите и тяхното влияние в процеса на общуването. Умението за приемане на другоста, различното асертивност, емпатия.
13. Емоционният свят на личности и поведението. Емпатията и ефективното общуване. Отстояване и аргументиране на собствена позиция при общуване - автентичност и асертивност. Емоционалната интелигентност същност и роля.
14. Видове групи и отношенията в тях- група екип, лидер и теории за лидерството. Значимост и влияние на груповата принадлежност за личностната идентичност и нейната роля за развитието на индивида. Класът като социална група-социални роли и отношения между членовете на групата.
15. Конфликтите-причини, конфликтна ситуация ,психологически модели и стратегии за решаване на конфликти
16. Причини и типични форми на агресивно поведение .Агресията в училище и възможностите за превенция на агресивното поведение.
17. Фактори, причини и видове зависимости /физиологични, психични, социални/. Ролята на волята- социалната подкрепа за справяне със зависимо поведение. Психичното здраве и връзката му със самооценката, личната и груповата идентичност.
18. Свобода, норми човешки цели - свободата като основна човешка ценност и условие за морално действие; свобода, воля, морален избор; теории за свободата; морал и ценности; добро, зло, добродетели; с мисъл на живота.
19. Усвояване и развитие на основни философски и граждански умения от учениците за: работа с тест, участие в дискусия, създаване на философски текст (есе), разработване на проекти презентация

II. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Изпитът е писмен, анонимен и продължава пет астрономически часа. Темите се определят от комисията преди изпита и не повтарят формулировките от програмата, но произтичат от нейното съдържание. От кандидата се очаква да изяви в писмен вид научно-педагогическата си компетентност в полето на изтеглената от него тема. Освен това, в писменото си изложение кандидатът трябва да изяви умения за интерпретация на кратък цитат от творческото наследство оставено от авторите във философията

III. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

- АРЕНСЪН Е. Човекът -"Социално животно". изд. "Дамян Яков" С.2009 , 591С
ЕРНСТ ООН ВАЙЦЗЕКЕР, Л. ВИЙКМАН и др. Хайде! Капитализъм, късогледство,
население и разрушаване на планетата. Доклад на Римския клуб, подготвен в
чест на 50-годишнината през 2018. изд. "Книжен тигър" с.2018 г., 248 с.
- БОЯДЖИЕВ Ц. ИСТОРИКО - Философски изследвания, Т.І Античност, С., 2017,
466С.;Т.ІІ, Средновековие 1, ИЗД. Изток- ЗАПАД С 2018, ,460 С.
- Книгата за философията. отг ред. А. ХИЛ. Изд. " Книгомания" ЕООД, (2.2018. 352с.
- РЪСЕЛ Б. История на западната философия, Т.1,2,3. ИЗД. "Скайпринт 04"
ЕООД.с.2017-2018 .
- СИЙМЪМ ДЖ. Д. КЕНРИК. Психология, изд. НБУ 2007 718 с
- ЧОМСКИ Н. "Кой управлява света?" Изд.ИК «Бард» ООД ,С 2016, 428 с

Издания на ДИУУ:

- Диалогът в образованието - съвременност и перспективи. Съставители: Димитър
Веселинов, Петър Петров, М. Тотоманова. София, Университетско издателство
„Св. Климент Охридски“, 2021.
- Съвременният учител и предизвикателствата на информационното общество,
съставители: Росица Пенкова, Петър Петров. Университетско издателство "Св.
Климент Охридски", София, 2020
- Квалификацията на учителите в Департамента за информация и усъвършенстване на
учители, съставител: Росица Пенкова. Университетско издателство "Св.
Климент Охридски", София, 2020
- Взаимодействието между средно и висше образование като фактор за повишаване
качеството на образованието, съставители: Росица Пенкова, Петър Петров,
Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2019.
- Съвременни педагогически технологии в образованието, съставители: Росица Пенкова,
Катя Стоянова. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София,
2018
- Модернизация на образованието, съставител: Росица Пенкова. Университетско
издателство "Св. Климент Охридски", София, 2017
- Съвременното училище и квалификацията на учителите, съставител: Росица Пенкова,
Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2016
- Учителят и модернизирането на образованието – национални и европейски практики
съставител: Росица Пенкова, Университетско издателство "Св. Климент
Охридски", София, 2015
- Традиции и иновации в образованието, съставители: Даниела Миткова, Николина
Цветкова
Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2014

60 години Департамент за информация и усъвършенстване на учители, съставители:

Росица Пенкова, Захари Захариев, Даниела Миткова. Университетско издавателство "Св. Климент Охридски", София, 2013.

Учителят: призвание, компетентност, признание, София, ДИУУ 2011

Списания:

Електронно списание на ДИУУ "i-Продължаващо образование", ISSN: 1312-899X,

<https://diuu.bg/emag/>